

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка на проект експертного висновку ГЕР щодо можливостей акредитації освітньої програми 1421 Міжнародна економіка, рівень вищої освіти «Магістр», спеціальність 051 «Економіка»

КНУТШ щиро вдячний за те, що в таких складних важких умовах воєнного стану в Україні шановна Галузева експертна рада знайшла можливість вивчити акредитаційну справу та підготувати проект звіту

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>Підсумки <i>1.2. ГЕР потребує додаткового пояснення, чому пропозиції від стейкхолдерів щодо покращення ОНП не потребували перегляду самої ОНП у 2021 році.</i> <i>1.4. Затвердження нової редакції ОНП було необхідно здійснити у зв'язку із затвердженням змін в Національній рамці кваліфікацій (в червні 2020 року), відповідно до якої магістерський рівень є 7-м рівнем НРК.</i></p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП.</i> Продовжувати активну роботу зі стейкхолдерами, регулярно реагувати на їхні пропозиції, вносити необхідні зміни в зміст ОНП та наповнення освітнього процесу. Оцінювати вплив внесених змін на якість ОНП та освітнього (освітньо-наукового) процесу. Відобразити коректний рівень НРК в профілі ОНП у відповідності до останньої редакції НРК (від 25.06.2020р.)</p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 1. На нашу думку, критерій 1 відповідає оцінці А.</p> <p>Коментарі: Університет вдячний ГЕР за надані рекомендації, врахує їх в подальшому розвитку ОНП, а також просить взяти до уваги наступні коментарі.</p> <p>1.2. Пропозиції від стейкхолдерів щодо покращення ОНП не потребували перегляду самої ОНП тому що були впроваджені шляхом затвердження нових редакцій робочих програм дисциплін, оновлення методичного забезпечення дисциплін, курсової, магістерської кваліфікаційної роботи, науково-дослідної практики, що не потребувало внесення змін в опис ОНП у 2021 році. Таким чином було впроваджено такі пропозиції стейкхолдерів та кафедри як: врахувати тренд на діджиталізацію, удосконалення формування академічної доброчесності, уточнення критеріїв оцінювання, посилення застосування аналітичних, практичних інструментів та кейсів, написання проектів на базі суб'єктів господарювання, посилення зорієнтованості дисциплін на формування soft skills та навичок до консалтингової роботи в міжнародному бізнесі, в т.ч. через поширення практики застосування інтерактивних форм (рольові та ділові ігри, кейси, тренінги та ін.), формування навичок економічного обґрунтування міжнародних стратегій та проектів. Що стосується можливості запровадження нових курсів, то вони розглядалися в контексті перспектив, і систематичної послідовної роботи кафедри в цьому напрямку, не можуть вноситися</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
	<p>щосеместрово, вимагають ретельного опрацювання і вироблення підходів в контексті ротації із збереженням досягнутого рівня результативності ОНП. Відповідні зміни в ОНП щодо ротації курсів заплановано внести в 2022 р.</p> <p>Просимо взяти до уваги, що стейкхолдери дали високу оцінку ОНП як інноваційної, практично спрямованої, та такої, що повністю відповідає сучасним вимогам ринку праці, що підтверджено результатами опитувань і протоколами. Високий рівень ОНП, її результативність в проектуванні та досягненні цілей також доводиться тим, що вона є центром підвищення кваліфікації.</p> <p>1.4 Внесення змін до НРК не мало наслідків щодо ідентифікації цієї і всіх інших освітніх програм Університету – в описі освітньої програми її рівень визначається згідно рівня вищої освіти (у даному випадку другий) і згідно EQF-LLL (в даному випадку сьомий). Щодо виниклої неузгодженості з НРК, то кожному зрозуміло що затверджена до внесення змін в НРК програма не може враховувати ці зміни. Оскільки програма відповідає затвердженому стандарту то жодної потреби для термінової підготовки нової редакції не було. Зміни безумовно буде внесено в чергову редакцію ОНП. Це до речі відповідає нормальній практиці для будь-яких нормативних документів, технічні (ті які не мають наслідків) правки до яких вносяться при підготовці нової редакції. Просимо в остаточному тексті висновку ГЕР зняти це зауваження і відповідну рекомендацію.</p> <p>Вважаємо, що робота із стейкхолдерами є однією із найбільш сильних сторін ОНП, яка здійснюється системно, послідовно і яка розпочата ще задовго до затвердження критеріїв акредитації, і була одним із шляхів вдосконалення ОНП, надає даній ОНП унікальності.</p> <p>За даним критерієм просимо взяти до уваги те, що ОНП має характеристики унікальності, які детально розкриті в Звіті самооцінки. Серед яких такі як: використання інноваційних авторських методик; формування навичок науково-практичних досліджень на основі збору і обробки первинної інформації; широке</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
	<p>залучення лідерів міжнародного бізнесу для формування навичок і вмінь генерувати практичні варіанти вирішення економічних проблем; застосування широкого спектру інноваційних та інтерактивних форм навчання та ін. В результаті виконання проектів, практики, курсових, магістерських робіт, які виконуються на базі авторських методик і конкретних суб'єктів господарювання, здобувачі отримують такий набір навичок, які зараховуються роботодавцями як практичні навички при прийнятті на роботу, якими не володіють випускники ОП інших ЗВО. Роботодавці високо оцінюють випускників ОНП за навички до консалтингової та аналітичної роботи в міжнародному бізнесі, що теж досягається завдяки результативній роботі із проектування та цілей ОНП. Інтерактивні кейси, ділові та рольові ігри підготовлені на прикладах підприємств, що є роботодавцями.</p> <p>Також, зважаючи на відзначені в звіті ЕГ сильні сторони ОНП, а саме: «цілі ОП чітко визначені та сформульовані у відповідності до Стратегії розвитку ЗВО; високий рівень співпраці з роботодавцями, шляхом залучення їх до обговорення ОП, викладання на ОП та формування можливостей для проходження практичної підготовки та стажування у здобувачів освіти; аналіз значної кількості вітчизняних та іноземних ОП, використання кращих практик на даній ОП; використання авторських методик викладання, що дозволяє більш якісно досягати цілей ОП» (с.5) є підстави для оцінки А за критерієм 1.</p> <p>Гарант, проектна група та базова для ОНП кафедра в подальшому буде працювати над пошуком інноваційних унікальних напрямків розвитку ОНП та реалізацією перспектив зазначених у Відомостях самооцінки (с.27).</p> <p>З врахуванням вищезазначеного, вважаємо що безсумнівна інноваційність даної програми (за відсутності реальних зауважень) відповідають оцінці на рівні А.</p>
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p><i>2.2. Перелік компонент освітньої програми (та їхній</i></p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 2. На нашу думку, критерій 2 відповідає оцінці А.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p><i>ідентичний перелік з навчального плану ОНП) не відповідає переліку ОК в логіко-структурній схемі: в останній відсутні 8 із заявленого переліку ОК; назви двох ОК є неточними; дві ОК з логіко-структурної схеми відсутні в переліку ОК освітньої програми та в навчальному плані. Структурно-логічна схема (ЛСС) представлена як послідовність переліків ОК за семестрами навчання. Необхідно деталізувати ЛСС в спосіб, який дозволяв би зрозуміти пререквізити та постреквізити дисциплін, що викладаються, логічний зв'язок освітніх компонент.</i></p> <p><i>2.4. В тексті ОНП відсутні дані про можливість вибору здобувачами освітніх компонент з інших освітніх програм Університету, хоча у відповіді ЗВО на звіт ЕГ на цьому наголошується. ГЕР потребує додаткового пояснення, чи така можливість вибору ОК з інших освітніх програм Університету впливає (або не впливає) на наповнення заявлених вибіркового кластерів.</i></p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП.</i> Привести у відповідність зміст ОНП та її логіко-структурну схему (спираючись на описані недоліки в п.2.2 цього звіту). Відобразити в логіко-структурній схемі ОНП зв'язок між окремими освітніми компонентами, а не тільки між семестрами. Відкоригувати політику та процедуру вибіркового на ОНП у повній відповідності до Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка; зокрема щодо забезпечення права обирати вибіркові компоненти як із запропонованих в ОНП кластерів, так і із загальноуніверситетських навчальних дисциплін (ОК</p>	<p>Коментарі:</p> <p>2.2. Структурно-логічна схема (СЛС) побудована не за семестрами, як вказано в зауваженні, а за блоками забезпечення, що є однією із рекомендованих моделей побудови СЛС, яка застосовується в КНУТШ. В структурно-логічній схемі відображено основні змістовні та предметні блоки ОНП. Назви ОК в ОП можуть змінюватися, але вони будуть відноситися до тих чи інших блоків СЛС. Вважаємо що таке питання як принцип побудови СЛС не регламентовано, ЗВО має право авторства і автономії. Питання моделі та принципів побудови СЛС може бути предметом обговорення на конференціях, диспутах і не може бути приводом для зауваження. Рекомендація щодо повнішого відображення в СЛС зв'язку між освітніми компонентами буде врахована у вдосконаленні ОНП.</p> <p>2.4. Не згодні із зауваженням. Діючі нормативні механізми в КНУТШ передбачають право вибору здобувачами освіти інших навчальних дисциплін з інших освітніх програм замість дисциплін кластеру (блок вибіркового дисциплін). Ці норми загальноуніверситетські і діють для всіх ОП, в т.ч. поширюються на дану ОНП. Шестирічна практика цих норм, які спочатку були затверджені на рівні спеціальних положень (спочатку http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_viln_vub_224-32.pdf, а далі - http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF), а потім закріплені в Положенні про систему забезпечення якості освіти і освітньої діяльності (http://univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf, процедура 3.7). За результатами фокус-груп і опитуваннями ЕГ підтвердила в звіті обізнаність щодо цих норм політики вибіркового студентів ОНП. Саме КНУТШ першим в Україні запровадив інноваційну практику вільного вибору дисциплін із загальноуніверситетського переліку. Мінімальна кількість здобувачів, що бажають вивчати окрему дисципліну, для формування окремої групи не є обмеженням, оскільки в цьому випадку студентів приєднують до діючих академічних груп освітніх програм, які вивчають ці дисципліни. Здобувачі ОНП задоволені переліком і змістом дисциплін кластерів, зацікавлені в їх опануванні для поглиблення фахових знань</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p>інших освітніх програм).</p> <p>Переглянути (на рівні ЗВО, в нормативних документах Університету) мінімальну кількість осіб в групі задля вибору певної ОК в бік зменшення цього критерію задля створення рівних вимог мінімальної кількості здобувачів для різних інституційних рівнів (університет, факультет, кафедра).</p> <p>Для забезпечення вільного вибору студентів та розширення можливостей формування індивідуально освітньої траєкторії бажано запровадити в Університеті загальний перелік дисциплін з їх силабусами для вибору студентів.</p>	<p>і компетенцій, що підтверджують результати опитування. Діюча в КНУТШ та за ОНП політика та процедури вибірковості забезпечують широкі права здобувачів у формуванні індивідуальної траєкторії. Ми вважаємо також що зразковою є практика - формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти через унікальну систему електронних кабінетів студента у загально університетській інформаційній системі Triton, створеної для оперативного інформування здобувачів вищої освіти щодо вибіркових компонент і результатів підсумкового оцінювання</p> <p>У зв'язку із викладеним і опираючись на наявну практику вважаємо незрозумілими рекомендації:</p> <p>- <i>«Відкоригувати політику та процедуру вибірковості на ОНП ... зокрема щодо забезпечення права обирати вибіркові компоненти як із запропонованих в ОНП кластерів, так і із загальноуніверситетських навчальних дисциплін (ОК інших освітніх програм)»</i> - всі ОНП неухильно виконують загально університетські норм, які мають значно вищу силу ніж опис конкретної програми (саме через те наші освітні програми не дублюють норми документів вищого рівня)</p> <p>- <i>«бажано запровадити в Університеті загальний перелік дисциплін з їх силабусами для вибору студентів»</i> - Університет не розробляв і не збирається розробляти якихось спеціальних загальноуніверситетських переліків вибіркових дисциплін – адже студентам для вибору доступні ВСІ дисципліни Університету. Переліки які є в програмі формуються укладачами програм як додаткова, бонусна, пропозиція до програми, студент же може обирати і з цих переліків і з обов'язкових дисципліни інших програм – через персональні кабінети в системі автоматизації освітнього діловодства Triton. Робочі програми всіх навчальних дисциплін які викладаються у поточному році розміщено на сайтах факультетів/інститутів.</p> <p>Стосовно ж пропозиції <i>«Переглянути (на рівні ЗВО, в нормативних документах Університету) мінімальну кількість осіб в групі задля вибору певної ОК в бік зменшення цього критерію задля створення рівних вимог мінімальної кількості здобувачів для різних інституційних рівнів (університет, факультет, кафедра)»</i>, то:</p> <p>1) жоден університет України не може фінансово забезпечити вибору без</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
	<p>встановлення мінімального рівня чисельності студентів в групі (а якщо такі норми проголошує, то не виконує);</p> <p>2) встановлені в університеті мінімуми кількості здобувачів в групі з економічної точки зору (вартості надання освітніх послуг) є надмірно низькими. Навчати меншу кількість здобувачів у групах неможливо. Для того щоб здобувач не був змушений обирати те що обирає більшість, ми рекомендуємо робити вибір із числа обов'язкових ОК інших програм – ці дисципліни будуть викладатися у будь-якому випадку.</p> <p>3) в університеті немає жодної нерівності в цьому питанні для <i>«різних інституційних рівнів»</i> - нам просто незрозуміла ця частина рекомендації Університет вдячний ГЕР за надані рекомендації і врахує їх в подальшому розвитку ОНП.</p> <p>Враховуючи викладене просимо зняти і зауваження і рекомендацію.</p>
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p><i>3.4. ГЕР погоджується з ЕГ щодо важливості розробки та впровадження регуляційних документів Університету щодо порядку визнання результатів навчання, отриманих в сфері неформальної та інформальної освіти. Тим більше, що існують приклади такого роду «навчання за неформальною освітою», як їх називає ЗВО у своїй відповіді на звіт ЕГ (в інформаційній системі НА завантажена відповідь лише на ОНП, водночас цей підкритерій є загальним не тільки для для ОНП та ОПП «Міжнародна економіка», а є загально-інституційним); очевидно, що наведені випадки мали б бути унормованими Університетом саме як визнання результатів навчання, отриманих в неформальній/інформальній освіті.</i></p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП. Розробити і впровадити регуляційні документи</i></p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 3. На нашу думку, критерій 3 відповідає оцінці А.</p> <p>Коментарі:</p> <p>3.4. Ми не можемо зрозуміти позиції ГЕР з даного питання - відсутність процедур визнання результатів навчання у неформальній освіті в Університеті в жодному разі не є недоліком чи слабкою стороною (про це, звертаємо увагу членів ГЕР, неодноразово говорилося і на засіданнях Національного агентства його членами).</p> <p>Аргументація:</p> <p>1) Європейське співтовариство, рекомендуючи державам-членам стимулювати заклади формальної освіти до визнання неформальної освіти («Council recommendation on the validation of non-formal and informal learning», Brussels, 5.9.2012, COM(2012) 485 final), наголошує на необхідності забезпечення довіри до цих процесів, яка може бути сформована виключно шляхом створення «національної системи визнання неформального й інформального навчання». Такі національні системи мають бути «цілісною і невід'ємною частиною</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p>Університету щодо порядку визнання результатів навчання, отриманих в сфері неформальної та інформальної освіти.</p>	<p>національної рамки кваліфікацій» відповідати визначеному переліку вимог, які стосуються як прав осіб, так і питань забезпечення якості і дотримання стандартів усіма учасниками процесу.</p> <p>Вони мають включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підтримку громадян у визначенні досягнутих результатів навчання; - сприяння громадянам у документуванні їхніх результатів навчання; - оцінювання досягнутих результатів навчання; - сертифікацію результатів оцінювання досягнутих результатів навчання у вигляді кваліфікації, або ж кредитів, що ведуть до кваліфікації, чи іншими відповідними засобами. <p>2) Європейські акредитаційні агенції дуже уважно ставляться до питань забезпечення якості, якщо ЗВО визнає результати неформальної та/або інформальної освіти у своїх ступеневих програмах. При цьому зазвичай ЗВО має продемонструвати не тільки процедури і стандарти (їх прозорість, дотримання та відповідність правилам, встановленим національним законодавством), за якими здійснюється визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті, але й доцільність/необхідність такого визнання для досягнення цілей програми.</p> <p>3. Національна система визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті в Україні до останнього часу (до 15.03.2022 року) була відсутня. Таким чином, запровадження ЗВО України в явочному порядку (рішеннями Вчених рад, але без врегулювання на національному рівні) практики визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті суперечить рекомендаціям ЄС і ставить під сумнів дипломи, видані відповідними університетами. Оскільки Університет в жодному разі не бажає обмежити кар'єрні траєкторії своїх випускників, він не запроваджував процедур визнання результатів навчання, здобутих у неформальній і інформальній освіті, до врегулювання цього питання на рівні держави.</p> <p>4) Університет жодним чином:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не обмежує академічну свободу викладачів Університету включати (якщо вони вважають це за корисне для розвитку відповідних, передбачених програмою, компетентностей) визначені ними результати навчання у неформальній /

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
	<p>інформальній освіті до числа робіт, які студент може виконати при опануванні навчальної дисципліни (зазначивши їх у робочій навчальній програмі);</p> <p>- не обмежує права здобувачів освіти на отримання неформальної освіти і, навіть, організовує доступ здобувачів освіти до відомих платформ он-лайн освіти і нарощує пропозицію власних сертифікатних програм.</p> <p>5) Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми».</p> <p>6) Після оприлюднення (відбулося 22 березня 2022 року) наказ МОН України №130 від 08.02.2022 р. (zareestrovaniy у Міністерстві Юстиції України 16 березня 2022 року) про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<i>вступає в силу через шість місяців після публікації</i>), ЗВО України здобули право визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти з нового 2022/2023 навчального року (до того часу Університет безумовно введе в дію відповідні власні нормативні документи).</p> <p>7) Унормування (тобто обмеження) права викладача включати до робочої програми своєї дисципліни рекомендації студентам опановувати ті чи інші програми неформальної освіти, за умови що він продовжує відповідати за результати викладання і оцінювання, було б порушенням його академічних прав і свобод, і таких дій Університет не чинитиме.</p> <p>А практика рекомендування опанування програм з платформ Coursera for Campus і EdX Online Campus, або рекомендованих профільним для даної спеціальності асоціаціями роботодавців (на даній програмі здобувачам пропонується, крім вище вказаних платформ, проходити пов'язані з навчальним матеріалом навчальні тренінги на базі ГО «Об'єднання маркетологів України» і на платформі Prometheus) в Університеті існує вже давно.</p>

Проект висновку GER	Коментар КНУТШ до проекту звіту GER
Враховуючи викладене, просимо виключити із проекту висновку GER відповідні зауваження і рекомендації.	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	
<p>Рівень відповідності (GER): В</p> <p><i>4.2. GER вважає доречним рекомендацію ЕГ узгодити між собою ОНП денної та ОПП заочної форми в контексті відповідності «однакових (за назвою, змістом, формами оцінювання тощо) освітніх компонент» певному (однаковому) переліку загальних та спеціальних компетентностей й ПРН.</i></p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП. Узгодити між собою ОНП денної та ОПП заочної форми в контексті відповідності «однакових за назвою ОК» та компетентностей й ПРН, що їм відповідають.</i></p>	<p>КНУТШ дякує GER за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 4. На нашу думку, критерій 4 відповідає оцінці А.</p> <p>Коментарі: Рекомендація дещо дивна: ми маємо не два плани однієї програми, а дві програми різного спрямування, тож тотожні за назвами дисципліни в них цілком можуть мати і різний обсяг і до певної міри відмінне наповнення. Звертаємо також увагу на різницю наукової (денна) та професійної (заочна) програм, які згідно Стандарту та описів мають різну кількість ПРН (в ОНП - 19, в ОПП - 15), що зумовлює відмінності в переліку компетентностей. ОНП за денною формою є базовою та вивіреною багаторічним досвідом, передбачала підготовку здобувачів за денною та заочною формою. Детальніше див. Коментар КНУТШ до звіту ЕГ.</p>
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	
<p>Рівень відповідності (GER): В</p> <p><i>5.3. GER погоджується з рекомендацією ЕГ щодо доречності додавання до анкетування здобувачів питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень. Відповідь ЗВО на звіт ЕГ стосується питання анкети про наявності критеріїв оцінювання в робочих програмах; натомість ЕГ та GER пропонують додати питання про зрозумілість цих критеріїв.</i></p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП. Продовжувати позитивну практику оцінювання досягнень здобувачів більш ніж одним оцінювачем.</i></p>	<p>КНУТШ дякує GER за високу оцінку функціонування ОНП проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 5. На нашу думку, критерій 5 відповідає оцінці А.</p> <p>Коментарі: Кафедра буде продовжувати та вдосконалювати власну унікальну інноваційну практику анкетування стейкхолдерів (здобувачів освіти, роботодавців та випускників, НПП), що має систематичний характер, побудовано на засадах власних авторських методик розробки анкет та аналізу їх результатів, розробки та оприлюднення результатів анкетування на сайті, систематичного їх обговорення і врахування у вдосконаленні ОНП. В рамках даної роботи буде реалізована рекомендація щодо включення до анкетування здобувачів вищої освіти питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p>Доречно включити до анкетування здобувачів вищої освіти питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.</p> <p>Організувати ефективну роботу репозитарію, який має бути відкритим електронним архівом. Розмістити кваліфікаційні роботи магістрів в репозитарії.</p>	<p>Дякуємо за високу оцінку практики оцінювання досягнень здобувачів більш ніж одним оцінювачем і рекомендацію надалі її продовжувати. Позитивною та інноваційною практикою, що була розкрита в Звіті самооцінки, є також робота із удосконалення критеріїв оцінювання здобувачів за різними формами роботи. Так, напрацювання щодо критеріїв оцінювання магістерських робіт були взяті за основу НМК для розробки методичних рекомендацій факультетського рівня. Детально уточнені критерії оцінки курсових робіт, що відображено в опублікованих методичних рекомендаціях. Суттєво були допрацьовані РНП в контексті уточнення критеріїв оцінювання.</p> <p>Просимо взяти до уваги при оцінюванні за критерієм 5 також наступне. Інноваційною практикою за ОНП є наявність чіткої політики академічної доброчесності, що реалізується на всіх рівнях (Університету, економічного ф-ту та кафедри МЕМ). Питання академічної доброчесності є пріоритетним у КНУТШ. Базова для ОНП кафедра була ініціатором розробки політики академічної доброчесності, задовго до того як дотримання академічної доброчесності стало офіційним критерієм акредитації ОП. Кафедра була автором першого проекту відповідного положення і центром розповсюдження даної практики в КНУТШ. Детально висвітлено в Звіті самооцінки.</p> <p>В звіті ЕГ зазначено, що на ОНП працює практика надання здобувачам освіти знання про академічну доброчесність і плагіат. Це здійснюється за всіма ОК, а особливо глибоко і детально в рамках вивчення ОК1 “Методологія та організація економічних наукових досліджень (з основами інтелектуальної власності)”, на базі вивчення унікального авторського видання «7 сходинок підготовки успішної дисертації» під редакцією проф. Старостіної А.О.</p> <p>Теза про те що репозитарій має бути «відкритим електронним архівом» не відповідає чинному законодавству.</p> <p>Чинне законодавство України (як і стандарти освіти) не містить вимоги щодо зовнішнього доступу до незахищених текстів (якими є кваліфікаційні роботи, які часто містять конфіденційну комерційну інформацію з підприємств де студенти проходять переддипломну практику), тож вимоги ГЕР (як перед тим і ЕГ) щодо</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
	<p>вільного доступу до депозитарію нічим не обґрунтовані. До речі значна частина угод із підприємствами про практику студентів містить пряму вимогу щодо не оприлюднення наданої студентам інформації. ЗВО не мають права розміщувати кваліфікаційні роботи здобувачів у вільному доступі .</p> <p>Запропоновані ГЕР рекомендації щодо подальшого розвитку ОНП будуть розглянуті при її подальшому вдосконаленні</p>
Критерій 6. Людські ресурси	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): А</p> <p>6.1. Взірцева відповідність рівня академічної (професійної) активності НПП та освітніх компонент, що ці викладачі забезпечують. Високий рівень та якість наукового доробку НПП.</p> <p>6.2. ГЕР вважає політику та процедури конкурсного відбору НПП взірцевими, про що свідчить відповідь ЗВО на звіт ЕГ. Особливістю цієї політики є те, що гарант має право брати участь у підборі НПП для якісного забезпечення освітніх компонент. Крім того, існує дієва процедура проходження конкурсу; обов'язковими є: представлення кандидатом на вакантну посаду наукового та педагогічного доробку, який детально вивчається і обговорюється на спеціалізованих кафедрах, на Вченій раді факультету; читання лекції за певним освітнім компонентом програми, на яку запрошуються гарант, завідувач кафедри, члени кафедри, представники НМК, з подальшим обговоренням на засіданні кафедри з оцінкою змісту лекції, методики викладання, комунікаційних здібностей претендента і відповідності вимогам ОП.</p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 6.</p> <p>Коментарі: Запропоновані ГЕР рекомендації щодо подальшого розвитку ОНП будуть розглянуті при її подальшому вдосконаленні</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p>6.3. Університет має власні унікальні програми професійного розвитку викладачів (проект «Якісне навчання через якісне викладання», освітній курс з дистанційного навчання «KNU Teach Week», тренінги з формування цифрових навичок викладачів, психологічні тренінги тощо).</p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП.</i> Продовжувати взірцеву практику відбору НПП (в тому числі щодо активної участі гаранта ОНП в цьому процесі) та її спрямованість на сучасні вимоги відповідності кваліфікації претендентів освітнім компонентам. Підтримувати високий рівень публікаційної активності НПП, їхню активну участь у міжнародних програмах.</p>	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): А</p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП.</i> Всебічно розвивати зазначені у звіті ЕГ інноваційні підходи до формування фінансових та матеріально-технічних ресурсів реалізації ОНП, до формування безпечного для життя та здоров'я освітнього середовища, до забезпечення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами тощо. За можливості підвищити рівень забезпеченості здобувачів вищої освіти місцями в гуртожитках.</p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 7.</p> <p>Рекомендація «<i>За можливості підвищити рівень забезпеченості здобувачів вищої освіти місцями в гуртожитках</i>», на жаль не виконувана в умовах сьогодення – всі «кошти розвитку» з усіх бюджетних програм (у тому числі кошти які Університет передбачав виділити у 2022 році на будівництво нового гуртожитку) були передані Кабінетом Міністрів України у резервний фонд. Просимо зняти цю рекомендацію як недоречну як у воєнний час, так і у період післявоєнної відбудови).</p> <p>Коментарі: Запропоновані ГЕР рекомендації щодо подальшого розвитку ОНП будуть розглянуті при її подальшому вдосконаленні</p>
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП, проте не</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП.</i></p> <p>Продовжувати роботу з міжкафедральної взаємодії в підготовці та реалізації освітніх програм.</p> <p>Розвивати ефективну взаємодію з роботодавцями щодо вдосконалення ОНП.</p> <p>Запровадити практику опитування випускників для більшої залученості цієї групи стейкхолдерів до забезпечення якості ОНП.</p>	<p>погоджується з оцінкою В за критерієм 8. На нашу думку, критерій 8 відповідає оцінці А.</p> <p>Коментарі:</p> <p>Категорично не погоджуємося з оцінкою В.</p> <p>КНУТШ є флагманом та лідером по системах забезпечення якості освіти в ЗВО України, розробляє політику якості, генерує ініціативи та інноваційні рішення, організовує загальноукраїнські тренінги та круглі столи, ділиться передовим досвідом з іншими ЗВО. Програма забезпечення якості освіти в КНУТШ була запроваджена ще 10 років тому, і постійно вдосконалювалася. Підтвердженням тому є проведена на базі КНУТШ міжнародна науково-практична конференція «Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО України» (21-22 жовтня 2021 р.), що присвячена до 10-ї річниці затвердження «Програми заходів із забезпечення якості освіти у КНУТШ». В КНУТШ створені та ефективно функціонують спеціальні структури забезпечення якості, що зазначено у Відомостях самооцінки за критерієм 8.</p> <p>Беручи до уваги сильні сторони, зазначені ЕГ, а саме: «В ЗВО розроблено нормативну базу щодо забезпечення якості освіти, реалізуються проекти зі створення сучасних систем забезпечення якості вищої освіти. Заклад дотримується визначених процедур перегляду та моніторингу ОП із залученням стейкхолдерів, зокрема іноземних. Заслуговує на особливу увагу системна робота ЗВО, факультету та кафедри із випускниками та роботодавцями». «...до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості дієво залучаються здобувачі, роботодавці та випускники, ЗВО реалізує ряд організаційних заходів з метою виявлення проблем та розвитку ОНП, реалізує заходи з просування культури якості на всеукраїнському рівні, функціонує п'ятирівнева система забезпечення якості вищої освіти...», що дає підстави для оцінки А за критерієм 8.</p> <p>На відкритій зустрічі була проілюстрована багата палітра напрямків і форм <i>міжкафедральної взаємодії</i> професором, д.е.н. Жилінською О.І., яка розкрила</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
	<p>рівень і ефективність такої взаємодії на прикладі взаємодії кафедри МЕМ з кафедрою інвестиційного та інноваційного менеджменту.</p> <p>Інноваційною практикою моніторингу якості освіти є трирівнева система опитування стейкхолдерів щодо змісту ОП, проектування навчального процесу та викладання, що реалізується на рівні університету (http://surl.li/ajqrd), факультету (http://surl.li/ajqjb) та кафедри (http://surl.li/ajqjm), результати обговорюються на засіданнях кафедри, що стає основою вдосконалення ОП, що відображено у Відомостях самооцінки (с.23).</p> <p>Гарант та кафедра МЕМ проводять систематичну та різнопланову роботу взаємодії із випускниками, що вказано у Відомості самооцінки (с.24). Працює клуб випускників, на сайті розміщено відгуки випускників, випускники запрошуються для участі у конференціях, форумах, засіданнях кафедри, круглих столах, Днях кар'єри, роботі Експертної ради роботодавців та випускників екон. ф-ту та ін, забезпечують здобувачам можливість проходження практики на базі суб'єктів господарювання де вони працюють, приймають участь в опитуваннях як роботодавці. Що дозволяє залучати випускників до забезпечення якості ОНП. В звіті ЕГ зазначено: «Оскільки до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості дієво залучаються здобувачі, роботодавці та випускники,...».</p> <p>Вищевказане і систематична робота в даних напрямках доводить необгрунтованість зниження оцінки до рівня В, на нашу думку оцінка має бути А.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p><i>9.1. ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ покращити англomовну версію сайту Університету та вважає, що це було би корисно також для даної ОНП з огляду на її англomовну опцію (а також можливих англomовних опцій інших освітніх програм Університету). Англomовна опція</i></p>	<p>КНУТШ дякує ГЕР за високу оцінку функціонування ОНП</p> <p>Коментарі:</p> <p>Див. Коментар КНУТШ до звіту ЕГ.</p> <p>Запропоновані ГЕР рекомендації щодо подальшого розвитку ОНП будуть</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ до проекту звіту ГЕР
<p><i>освітніх програм передбачає в тому числі навчання іноземців та відповідну вимогу доступності для них максимального обсягу інформації на сайті ЗВО англійською мовою.</i></p> <p><i>Рекомендації з подальшого удосконалення ОНП.</i> Вдосконалювати англійськомовну версію сайту Університету.</p>	<p>розглянуті при її подальшому вдосконаленні</p>